

Likabehandlingsplan mot diskriminering och
kränkande behandling för Årstadskolans
F-5 skola och fritidshem
2015-2016

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
Bakgrund och syfte.....	4
Utformning och genomförande	4
Definitioner:	5
Diskriminering och diskrimineringsgrunderna	5
Kränkningar, trakasserier, mobbning och konflikt.....	6
2. Vision	7
3. Främjande arbete	8
Vad innebär främjande arbete?.....	8
4. Mål för förebyggande arbete 2014-2015.....	9
5. Åtgärder för förebyggande arbete	10
Bemötande av kränkningar.....	10
6. Utvärdering.....	11
Bilaga 1	12

Kontaktlista för föräldrar

Du som förälder är alltid välkommen att kontakta oss i skolan om du har idéer/synpunkter på vårt likabehandlingsarbete eller om du känner oro för ditt eget barn eller ett annat barn i gruppen.

Personalrum	0346-52122
Fritids	0346-52200
Rektor Ingela Bengtsson	0346-885102

Andra telefonnummer och adresser

Barn och Utbildningsförvaltningen

Om du inte är nöjd med rektors beslut eller hjälp eller om det rör sig om en mer övergripande fråga kan du vända dig till det centrala kansliet på barn- och utbildningsförvaltningen som kommer att skicka frågan vidare till rätt person.

barn.utbildning@falkenberg.se, eller kontakta rektors chef via växeln 0346-886000.

Barn- och elevombudet, BEO

För frågor som rör barns rätt till likabehandling och trygghet i förskolan.

www.skolinspektionen.se/beo 08-58 60 8000

Diskrimineringsombudsmannen, DO

www.do.se 08-120 20 700

Rädda Barnens föräldratelefon 020-786 786

Rädda Barnens Föräldratelefon har funnits sedan 1991.

Hit är alla föräldrar välkomna med stora eller små problem som rör barn och föräldraskap.

Likabehandlingsplan Årstadskolan 2015-2016

1. Inledning

Bakgrund och syfte

I Diskrimineringslagen står det att ”*Inget barn och ingen elev får diskrimineras på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, kön, ålder eller könsöverskridande identitet.*”
(Diskrimineringslagen 2008: 567)

Enligt Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2008:567) ska alla skolor upprätta en likabehandlingsplan inför varje nytt läsår. Upprättandet av likabehandlingsplanen utgår från ovanstående lag samt Skollagen kap 6, Åtgärder mot kränkande behandling.

Likabehandlingsplanen syftar till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.. Planen ska verka som en garanti för att inte tillfälligheter avgör vilket skydd en elev eller personal får i vår skola. Den ska också skapa en trygghet då den visar att organisationen har rutiner både för det förebyggande och åtgärdande arbete som lagar och förordningar kräver.

Årstadskolans Likabehandlingsplan finns tillgänglig på skolans hemsida.

Utformning och genomförande

Planen är framtagen av personal och rektor på Årstadskolan. Innehållet är framtaget på arbetsplatsträffar, eleverna har haft möjlighet till inflytande genom enkät, klassråd och elevråd. Föräldrar får information om likabehandlingsplanen vid unikum och har fått möjlighet att komma med synpunkter.

Rektor ansvarar för upprättandet och omarbetning av planen. Det är rektors ansvar att nyanställd personal får information om hur planen används. Berörd personal informerar vikarier, nya elever och deras föräldrar får kunskap om innehållet i planen.

Definitioner:

Diskriminering och diskrimineringsgrunderna

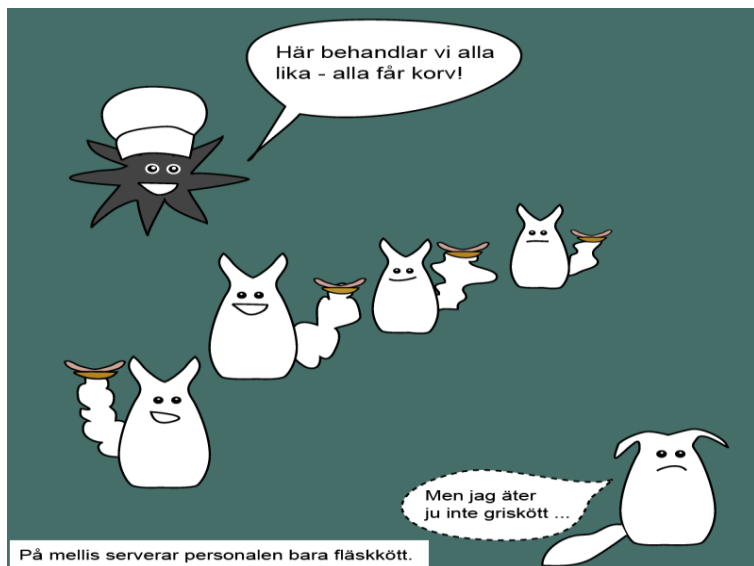
En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter avseende de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder, sexuell läggning, funktionshinder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Diskriminering är när elever inte ges lika villkor i skolan på grund av någon av ovanstående diskrimineringsgrunder. Diskriminering kan även ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc. Diskriminering kan vara direkt och indirekt.

Exempel direkt diskriminering

(När en elev missgynnas och det har direkt koppling till diskrimineringsgrunderna)

Exempel indirekt diskriminering

(när alla behandlas lika, t ex genom till synes neutrala ordningsregler som får en diskriminerande effekt)

Ibland kan det finnas **sakliga skäl** för att behandla en elev annorlunda och då är det inte diskriminering. Det är i så fall skolans ansvar att bevisa att det finns sakliga skäl. (BEO)

Källa: Förebygga diskriminering, främja likabehandling, BEO

Kränkningar, trakasserier, mobbning och konflikt

Kränkningar är ett samlingsbegrepp för olika former av handlingar som kränker en elevs värdighet. Gemensamt för all kränkande behandling är att den strider mot principen om alla människors lika värde. Kränkningar är ett maktförtryck. En viktig utgångspunkt är den enskildes upplevelse av kränkningar som alltid måste tas på allvar. Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till kränkningar.

Kränkningar delas in i:

Trakasserier, då handlingarna är kopplade till diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur.

Det kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material.

Kränkande behandling, då handlingarna inte har någon koppling till diskrimineringsgrunderna.

Befogade tillsägelser

Förbudet för skolpersonal att utsätta elever för kränkningar gäller naturligtvis inte tillrättavisning som är befogad för att upprätthålla ordning och god miljö, även om eleven kan uppleva tillrättavisningen som kränkande.

Mobbning: En elev blir mobbad när han eller hon upprepade gånger eller under viss tid utsätts för negativa handlingar från en eller flera andra elever. (Dan Olweus)

Det gemensamma för alla mobbningsfall är att det handlar om destruktiva maktrelationer. (Zelma Fors)

Det finns forskare som menar att det är viktigt att inte se på mobbning för snävt, som att det bara skulle handla om enskilda individer som utsätter andra för kränkningar. Man behöver också titta på i vilka sociala sammanhang kränkningarna sker. Vilka normer för umgänge skapas i gruppen och vad är det för relationsarbete som pågår som innebär inneslutning av viss och uteslutning av andra. (Marie Wretander)

Konflikt: Betyder ursprungligen sammanstöta, råka i strid, kämpa. Generellt handlar konflikter om att två eller flera eftersträvar samma resurser (saker, bekräftelse, inflytande). Parterna i en konflikt ser varandra som jämbördiga. Konflikter upplevs ofta som ansträngande av inblandade och omgivningen. Konflikter kan utvecklas till mobbning eller kränkningar, men de kan också bli konstruktiva och skapande om de hanteras rätt. Konflikter kan hanteras genom att de inblandade ändrar uppfattning om alternativen, hittar nya alternativ eller lägger konflikten åt sidan. (Nationalencyklopedin)

2. Vision

Årstadskolan ska vara en plats som präglas av mångfald och där elever och personal känner sig trygga.

Trygghet innebär att alla:

- känner sig sedda och bekräftade.
- vågar vara sig själva.
- får känna studiero.
- vågar och vill gå till skolan och vara delaktiga.
- vågar lyckas/misslyckas.
- barn känner att de kan vända sig till vilken vuxen som helst på skolan.
- föräldrar vet vem de ska vända sig till, och känner sig välkomna att uttrycka om de känner oro för sitt barns situation i skolor.
- det är hög prioritet att motverka fördomar, lösa konflikter, förhindra kränkningar, mobbning och utanförskap.

Vi på Årstadskolan lägger därför fokus på det främjande och förebyggande arbetet med att skapa trygghet, goda relationer, ansvarstagande och ett respektfullt bemötande av andra.

3. Främjande arbete

Vad innebär främjande arbete?

Det främjande arbetet pågår ständigt, berör alla elever och behöver ingen förekommen anledning, eftersom det är en del av skolans värdegrundsuppdrag.

Vi vill skapa en positiv och utvecklande lärmiljö för alla, där ingen utsätts för kränkningar, trakasserier, mobbning eller diskriminering. Personalen ska agera utifrån värdegrundens principer om rätten att utvecklas till unika individer utan att kränka andra. På skolan förs en levande diskussion kring vad som är skolans normer. Personalen ska vara medveten om vilka platser, i och runt skolan, som eleverna inte känner sig trygga på. Vi ska förebygga och synliggöra medvetna och omedvetna kränkningar. För att synliggöra arbetet med Likabehandlingsplanen, lyfter vi även och för en diskussion om detta på höstens föräldramöte.

- I vår skola möter personalen eleverna med respekt. Alla elever ska känna sig sedda och bekräftade varje dag.
- Personal kommunicerar direkt vid behov med varandra aktuella elevärenden som har med likabehandling att göra.
- Vid behov får eleverna möjlighet att redovisa om och i så fall var de upplever otrygghet respektive trygghet. Detta kan även initieras av rektor, personal och föräldrar.
- Rastvärdarna iakttar vad som händer på skolgården och vid skolbussen för att ge trygghet.
- Utvecklingssamtal / Inskolningssamtal.
- Vi prioriterar samtal om hur vi bör vara mot varandra.
- Elever på Årstadskolan tränas kontinuerligt och efter mognad att hantera konflikter i vardagen på olika sätt. Ett sätt kan vara ett samtal mellan berörda elever med direkt eller indirekt stöd av en vuxen.
- Vi gör en trivselenkät, som är anpassad efter olika åldrar.
- Skolsköterskan gör hälsoenkät i förskoleklass och åk 4.
- Elevhälsoteamet som består av specialpedagog, skolsköterska, kurator, skolpsykolog och rektor träffar pedagoger på möte en gång i månaden.
- Värderingsövningar och samarbetsövningar.
- Personalen ansvarar för gruppsammansättning i undervisningsaktiviteter.
- I utvecklingssamtalen ingår den sociala aspekten.
- All personal, föräldrar och elever ska ha vetskap kring likabehandlingsplanen.

4. Mål för förebyggande arbete 2015-2016

Alla elever ska:

- känna sig trygga på skolan.
- trivas på skolan.
- känna studiero i skolan.
- känna sig väl bemötta av andra barn och vuxna på skolan.
- ha någon att vara med på rasterna.

5. Åtgärder för förebyggande arbete

- Varje barn möts och hälsas välkommen och vi säger hejdå till varje barn när de går hem.
- Vi lyfter olika värderingsfrågor.
- Skolan har ordningsregler som gäller både ute och inne. Eleverna har varit med om att ta fram dem och tycka till om reglerna. Rektor beslutar om ordningsreglerna.
- Vi uppmärksammar de barn som känner sig utanför och försöker att aktivt hjälpa dem in i gemenskapen.
- Vi uppmärksammar platser på skolan, såsom skogen, omklädningsrum till idrott och tamburer där (större) risker finns för kränkningar.
- Skolans elever är indelade i ”Familjegrupper”, där det finns elever från varje årskurs. Dessa grupper används vid diverse olika aktiviteter såsom friluftsdagar, tema-arbete m.m.

Bemötande av kränkningar

På Årstadskolan ska all personal markera direkt när vi uppmärksammar att någon (barn eller vuxen) gör något kränkande i ord eller handling även om den utsatte inte verkar ta åt sig. Markeringen ska ske med respekt för alla inblandade. Den som kränker ska inte bli kränkt tillbaka, men förstå att vi inte accepterar det den gjort. Om någon har kränkt någon annan en enstaka gång, markerar vi direkt och tydligt att det var en kränkande handling. Om det upprepas följer vi planen. (se bil. 1.) Personal som får kännedom om att kränkning/trakasserier har skett, har en skyldighet att meddela rektor detta omgående.

6. Utvärdering

Likabehandlingsplanen utvärderas och omarbetas gemensamt av all pedagogisk personal årligen i samband med skolstarten på hösten. Vi samlar all dokumentation som gjorts kring kränkande diskriminerande handlingar. Vi sammanställer våra tankar och resultatet av eventuella trivsel-, hälso- och trygghetsenkäter (se främjande arbete).

Under läsåret 2014-2015 har planen i stort sett fungerat och följts. Endast mindre justeringar har gjorts. Ett ärende har förekommit som har föranlett dokumentation.

Bilaga 1

Så här gör vi om någon känner sig kränkt eller illa behandlad i Årstadskolan

Den som upplever sig kränkt eller den som ser eller får information om någon form av kränkande behandling kontaktar ansvarig pedagog så fort som möjligt! Rektor ska även informeras.

Perdagogen utreder vad som hänt och gör en första bedömning.
Anteckna! Blankett bilaga 2.
Samtal med den utsatte, den/de som kränker, trakasserar, mobbar eller diskriminerar. Anteckna!
Är det möjligt att de inblandade kan komma fram till en lösning?

Om problemet kvarstår, kontakta berörda föräldrar. Anteckna!
Anteckningarna förvaras i dokumentskåpet i mappen "Likabehandlingsplan"

Uppföljning och utvärdering inom två veckor.
Anteckna!

Om problemen kvarstår trots dessa åtgärder.

EHT, ev. åtgärdsprogram upprättas.

Anmälan till socialtjänst.